

Verdal kommune
Møteinnkalling

Komité mennesker og livskvalitet.

Det innkalles til følgende måte:

Utvalg: Komité mennesker og livskvalitet
Møtested: Ungdommens Hus - Panzer
Dato: 14.02.2018
Tid: 09:00

Obs! Merk møtested!

F r ordinær saksbehandling blir det orientering om:

- ✓ Virksomhetsområdet Integrering og mangfold v/virksomhetsleder Anne Grete Wold Olsen.
- ✓ M llegata voksenopplæring v/rector Torbjørn Nordvoll.
- ✓ Samarbeidsprosjektet «Ungt introl p» med Verdal videregående skole v/integreringskoordinator Rune Gjelvold.

Etter orienteringene blir det omvisning på skolen.

Evt. forfall, eller inhabilitet i noen av sakene, meldes til utvalgssekretær på epost: inger.storstad@verdalkommune.no eller tlf. 740 48250. Varamedlemmer møter kun ved særskilt innkalling.

Verdal, 7. februar 2018

Trine Reitan/sign./
leder

SAKLISTE
MØTE I KOMITÉ MENNESKER OG LIVSKVALITET
14. FEBRUAR 2018

Saksnr	Innhold
PS 5/18	Godkjenning av møteprotokoll
PS 6/18	Referatsak
PS 7/18	Barnefattigdom 2018 - prioritering av søknader
PS 8/18	Endring mandat samarbeidsutvalg for bo og helsetunene i Verdal kommune
PS 9/18	Andre saker

PS 5/18 Godkjenning av møteprotokoll

PS 6/18 Referat sak

- Referat fra møte i Eldrerådet 15. januar 2018
- Referat fra møte i Verdal ungdomsråd 1. februar 2018

Barnefattigdom 2018 - prioritering av søknader

Saksbehandler: Lars Einar Karlsen E-post: lars.e.karlsen@verdal.kommune.no Tlf.: 74048270	Arkivref: 2018/4987 - /

Saksordfører: (Ingen)

Utvalg	Møtedato	Saksnr.
Komité mennesker og livskvalitet	14.02.2018	7/18

Rådmannens forslag til vedtak:

I forbindelse med utlyste tilskuddsmidler fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet prioriterer Verdal kommune søknaden i følgende rekkefølge:

1. Søknad nr. 48937 fra Verdal kommune – Samordning av fritids- og ferietiltak – inkludering og deltagelse i meningsfylt fritid og ferie for barn og unge fra levekårsutsatte familier.
2. Søknad nr. 50170 fra Verdal Sanitetsforening og Verdal kommune – Sommerjobb for ungdom.
3. Søknad nr. 47508 fra Verdal kommune i samarbeid med frivillige lag og foreninger - faste gratis aktivitetstilbud for barn og unge.
4. Søknad nr. 49640 fra Frivillig Verdal - Feriegleder for barneskolebarn
5. Søknad nr. 49634 fra Frivillig Verdal – Ferieaktiviteter for Ungdom

Vedlegg:

Søknader til nasjonal tilskuddsordning mot barnefattigdom 2018.

1. Søknadsid 48937 Samordning av fritids- og ferietiltak – inkludering og deltagelse i meningsfylt fritid og ferie for barn og unge fra levekårsutsatte familier – Søker: Verdal kommune.
2. Søknadsid 50170 Sommerjobb for ungdom – Søker: Verdal Sanitetsforening (sammen med Verdal kommune)
3. Søknadsid 47508 Ilag – Søker: Verdal kommune
4. Søknadsid 49634 – Ferieaktiviteter for ungdom – Søker: Frivillig Verdal SA
5. Søknadsid 49640 – Feriegleder for barneskolebarn – Søker: Frivillig Verdal SA
6. Søknadsid 50003 – Søknad om støtte til skolematsamarbeid ved Vuku oppvekstsenter – Søker: Verdal kommune
7. Søknadsid 50081 – Panzer Mat – Søker: Verdal kommune
8. Søknadsid 49639 – Juleball 2018 – Søker: Frivillig Verdal

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

1. Regelverk for nasjonal tilskuddsordning mot barnefattigdom rundskriv 01/2018- Bufdir
2. Veileder til Rundskriv nr 01/2018 – Bufdir
3. Søknadsprosess og årsplan – vedlegg til rundskriv 01/2018
4. Bufdir statistikk 2015 om barnefattigdom:
https://www.bufdir.no/Statistikk_og_analyse/Barnefattigdom/?region=K1721
5. Kommunenes folkehelseprofil 2017 om bl.a. levekår:
<https://khp.fhi.no/PDFVindu.aspx?Nr=1721&sp=1&PDFAar=2017>

Saksopplysninger:

Folkehelseinstituttet (2017) definerer lavinntekt som under 60 % av nasjonal medianinntekt, og de opererer med at 11% av barn i alderen 0 – 17 år i Verdal bor i husholdninger med lav inntekt. Dette er omtrent på landsnivå, men det utgjør en stor andel barn og unge i Verdal – et grovt anslag antyder at dette gjelder mellom 350 og 360 barn og unge. (18 årganger * ca180 barn pr årskull *11/100 = 356).

Årsakene til at husholdningene har lav inntekt er flere, men tallene fra Folkehelseinstituttet peker på noen årsaker som kan ha betydning: Vi har flere barn med enslige forsørgere enn landsgjennomsnittet og vi har flere uføretrygdde i aldersgruppen 18 – 44 år enn landsgjennomsnittet. Bufdir sine tall viser at vi har en lavere sysselsettingsgrad enn landsgjennomsnittet – og dette er nok også med på å påvirke disse tallene.

Barne-, Ungdom- og familiedirektoratet opererer med litt eldre tall (2013 – 2015) på sin side med statistikk om temaet:

([https://www.bufdir.no/Statistikk_og_analyse/Barnefattigdom/?region\[\]=K1721®ion\[\]=K1719®ion\[\]=K1702®ion\[\]=K1714](https://www.bufdir.no/Statistikk_og_analyse/Barnefattigdom/?region[]=K1721®ion[]=K1719®ion[]=K1702®ion[]=K1714))

Der er det mulig å sammenligne mellom kommunene, og en sammenligning av de fem største kommunene i det «gamle» Nord-Trøndelag viser følgende:

Kommune	Sysselsettingsgrad	Barn i familier med lav inntekt	Enslig forsørger	Familier som mottar sosialhjelp	Barn i familier der minst en mottar uførepensjon
Verdal	65 %	9,7 %	14 %	6,1 %	7,6 %
Levanger	68 %	7,7 %	12,5 %	4,5 %	5,4 %
Steinkjer	66%	9,7 %	14,7 %	6,2 %	7,5 %
Stjørdal	68%	7,5 %	13,6 %	4,4 %	7,3 %
Namsos	68%	10,1 %	18 %	4,5 %	7,8 %
Norge	69 %	10,0 %	14,3 %	6,1 %	6,1 5

Den nasjonale tilskuddsordningen mot barnefattigdom skal bidra til at alle barn, uavhengig av foreldrenes sosial og økonomiske situasjon skal ha mulighet til å delta jevnlig i minst en organisert fritidsaktivitet sammen med andre.

Målgruppen i tilskuddsordningen er barn og unge berørt av fattigdomsproblemer. Sammen med de berørt inngår deres familier i målgruppen når tiltaket retter seg mot kultur-, fritids- og ferieaktiviteter.

Det kan søkes om tilskudd til tiltak som;

- a) Bidrar til at barn og ungdom berørt av fattigdomsproblemer og deres familier kan delta i kultur- og fritidsaktiviteter
- b) Bidrar til at barn og ungdom berørt av fattigdomsproblemer og deres familier kan delta i ferieaktiviteter
- c) Bidrar til deltagelse for barn og ungdom berørt av fattigdomsproblemer på alternative mestringsarenaer.

Tilskudd prioriteres ikke til eksisterende virksomhet, til tiltak av behandlende karakter, eller individuell karakter, tiltak der midlene skal gå til å dekke medlemsavgifter, eller tiltak som er drevet på forretningsmessig basis, tiltak der det forekommer direkte utbetaling til bruker osv.

Vurdering:

Søknadene nummer 1, 3, 7 og 8 skriver at de treffer målsettingen til tilskuddsordningen om at alle skal ha mulighet til å delta i minst en organisert fritidsaktivitet sammen med andre.

Søknadene nummer 1, 3, 4 og 5 skriver at de skal bidra til at barn og ungdom berørt av fattigdomsproblemer og deres familie kan delta i ferieaktiviteter.

Søknadene nummer 1, 2, 3, 6 skriver at de skal bidra til at barn og ungdom berørt av fattigdomsproblemer skal få delta på alternative mestringsarenaer.

Kort beskrivelse av innholdet i de enkelte søknadene:

Søknad 1. (48937) har en god plan for hvordan de skal rekruttere og treffe målgruppene, og søknaden har en rekke samarbeidspartnere som gjør at sannsynligheten for å lykkes framstår som stor. Søknaden omfatter alle de tre områdene som tilskuddsordningen retter seg inn i mot.

Det vises til samarbeid med en rekke parter rundt drift og rekruttering. Vekstbedriften om drift av Utstyrsbua, Nav, Idrettsråd Barneverntjeneste, Integrasjon og Mangfold (Flyktnings-tjenesten), Ungdommens Hus, Ungdomskontakter, skolehelsetjenesten og Frivillig Verdal.

Dette er den eneste søknaden som svarer ja på at tiltaket retter seg inn mot barn og unge som vokser opp med foreldre med rusproblem/psykiske vansker.

Søknadens styrke er at den har som samlet mål at barn og unge skal oppleve mestring og likeverdig deltagelse sammen med andre barn og unge – og at søknaden inngår som et ledd i å styrke en helhetlig og samordnet innsats for å utjevne sosiale forskjeller. Dette er en søknad som gjennom flere år har blitt prioritert øverst fra Verdal kommune – nettopp fordi vi ser at den treffer målgruppene, og at man klarer å «prikk skyte».

Søknad 2 (50170) er tydelig på hva de ønsker å oppnå, de har tydelig definert målgruppe og en plan for hvordan de skal rekruttere ungdom i målgruppa og har mange

samarbeidspartnere. Søknaden er tydelig på at de vil bidra med alternative mestringsarenaer for ungdom, og de ser også søknaden sin som en arena for integrering. Samarbeidspartnerne er Miljøarbeidere på ungdomsskole og videregående, Integreringskoordinatoren i kommunen, Nav og Barneverntjenesten. Motoren og drivkraften er Ungdomskontaktene som søker sammen med Verdal Sanitetsforening. Dette er en søknad som gjennom de siste årene har blitt prioritert høyt fra Verdal kommune – og vi ser at dette er et tiltak som søkerne lykkes godt med. Dette er også svært populært blant målgruppen.

Søknad 3 (47508) har som mål å videreutvikle og utvikle «llag» med faste gratis aktivitetstilbud for barn og unge. Planen er å tilby fritidsaktiviteter en dag pr. uke i 48 uker, også i ferier, og aktivitetene er også knyttet til alternative mestringsarenaer. Gjennom de ulike aktivitetene ønsker søkerne å øke kunnskapen om hva som finnes av aktiviteter i kommunen og gjennom dette bidra til økt integrering av barn fra innvandrerhusholdninger. Det ser ut til at man har laget en god strategi for gjennomføring og rekruttering. Dette skjer i samarbeid med frivillighet/idrettslag og kommunale aktører (som Nav, Barneverntjeneste, Integrering og mangfold, Rustjenesten m.fl.)

Søknad 4 (49634) er en søknad rettet mot ferieaktivitet for ungdom og gjelder tilbud i vinterferie, sommerferie og høstferie. Søknaden beskriver 5 ulike aktiviteter/tilbud til ungdom i målgruppa. Søker skriver at de vil ha tatt samarbeid og dialog med forebyggende tiltak, integrering og mangfold og skoler rundt rekruttering og hvem som skal få tilbud om å delta. Det vises til at det vil bli informert via lokalavis, sosiale media og skolenes infotavler. Man ønsker også å «prikkskyte» gjennom at ungdommer innenfor den spissede målgruppen vil bli personlig oppfordret til å bli med på tur.

Søknad 5 (49640) er en søknad om feriegleder for barneskolebarn og omfatter tilbud i påskeferien, vinterferien, sommerferie, høstferie og juleferie. Søknaden beskriver flere ulike aktivitetsdager/ferietilbud der Frivillig Verdal er arrangør av noen dager, og der andre dager arrangeres av ulike idrettslag/frivillige lag og foreninger. Søknaden inneholder også «Annerledes jul» som er et arrangement lillejuleaften med julefeiring for barn, unge og eldre. Målet med arrangementene er at alle barn i Verdal uavhengig av foreldrenes økonomi skal ha tilbud om positive feireaktiviteter, og at hele familien deltar på noen av tiltakene. Rekrutteringen til tiltakene skal skje i et samarbeid med bl.a. barnevern, skole, helsestasjon, krisesenter, Nav og «Integrering og mangfold», og det ser ut til at Frivillig Verdal har klart å mobilisere mange samarbeidsparter i disse tilbudene.

Søknad 6 (50003) er en søknad om støtte til skolematsamarbeid ved Vuku oppvekstsenter og skal bidra til deltagelse for barn og ungdom berørt av fattigdomsproblemer på alternative mestringsarenaer. Søknaden er rettet inn imot ungdommer i ungdomsskolen, og målsettingen er å forhindre «drop out». Tiltaket skal fremme samhold, læringsmiljø og gode matvaner ved skolen og skal følge opp de elevene som lever i «fattigdom» spesielt. Skolen ønsker å ha fokus på fysisk aktivitet og kosthold. Tiltaket skal gjennomføres i samarbeid med Verdal voksenopplæring og Flyktningetjenesten. Rekrutteringen skal skje gjennom skolens kjennskap til egne elever, og i samarbeid med skolehelsetjenesten.

Søknad 7 (50081) er en søknad fra Ungdommens hus i Verdal, som ifølge søknaden er et tiltak som skal bidra til at barn og ungdom berørt av barnefattigdom og deres familier kan delta i kultur- og fritidsaktiviteter. Målsettingen er å lage et team av ungdom som skal ha ansvar for å produsere varm mat til brukerne av ungdomshuseten dag pr uke. Ungdommens hus ønsker å involvere et likt antall ungdom med norsk- og med minoritetsbakgrunn, og på den måten vil tiltaket også ha en integreringseffekt. Man ønsker å rekruttere ungdom i alderen 13 – 19 år gjennom et samarbeid med Voksenopplæringen og de som jobber med integrering av minoriteter i kommunen, gjennom sosial media og de ungdommene som bruker ungdommens hus «Panzer». Tiltaket skal gjennomføres i samarbeid mellom daglig leder av ungdommens hus og kommunens ernæringsfysiolog.

Søknad 8 (49639) er en søknad fra Frivillig Verdal om juleball 2018 og er en søknad om tiltak som skal bidra til at barn og ungdom berørt av barnefattigdom og deres familier kan delta i kultur- og fritidsaktiviteter. Søknaden dreier seg om å skaffe midler slik at juleball på Verdalsøra ungdomsskole kan arrangeres på en slik måte at hele eller deler av egenandelen kan subsidieres, og på den måten gjøre arrangementet tilgjengelig for alle ungdommene på skolen.

Tiltaket er rettet inn mot alle elevene ved den ene ungdomsskolen i kommunen, og det skal være lett å rekruttere ungdommene. Juleballet er tenkt arrangert sammen med de ansatte ved skolen, skolehelsetjenesten, ungdomskontakter og ansatte ved integrering og mangfold.

Prioritering av søknadene:

I rangeringen av de ulike søknadene har det blitt lagt vekt på at de skal treffe målgruppene, og det skal være en god plan for rekruttering og det skal legges vekt på samarbeid og samhandling for å nå målsettingene. Det er også viktig for oss som kommune at vi gjennom vår prioritering treffer de ordningen er ment å hjelpe.

Søknad 1. (48937) prioriteres som nummer en. Søknaden fra Verdal kommune. Søknaden treffer alle tre områdene som søknadene kan være innenfor, og den retter seg inn mot barn og unge som vokser opp med foreldre som har rusproblem/psykiske vansker. Søknaden inneholder også tiltak som treffer målgruppene barn, ungdom og familier godt. Søknaden er en videreføring av tiltak som fungerer godt i kommunen, og det har vært tiltak som det ikke har vært mulig å gjennomføre uten barnefattigdomsmidlene.

Søknad 2 (50170) prioriteres som nummer to. Denne søknaden fra Verdal Sanitetsforening og Ungdomskontaktene opp mot sommerarbeid for ungdom er en viktig anledning for ungdom til å skaffe seg arbeidserfaring på CV'n sin, og den er en god søknad med tanke på det å skaffe alternative mestringsarenaer. Søknaden viser hvordan man kan drive et godt rekrutteringsarbeid for å motivere de ungdommene som ordningen er ment å omfatte til å søke sommerjobb.

Søknad 3 (47508) prioriteres som nummer tre. Søknad fra Verdal kommune – integrering og mangfold. Søknaden retter seg inn mot alle de tre områdene som den nasjonale tilskuddsordningen omfatter, og den retter seg også inn mot barn, ungdom og deres familier. Målet for søknaden er å gjennomføre et gratis aktivitetstilbud hver uke i 48 uker – dvs. over 100 timer med aktivitet. Søkerne har lagt opp til en god plan for å

rekruttere deltagere, en god plan for å få til aktiviteter i ulike deler av kommunen, og det skal samarbeides med en rekke ulike lag og foreninger. Søkerne er tydelige på integreringsdelen i søknaden sin.

Søknad 5 (49640) Prioriteres som nummer fire. Søknaden er fra Frivillig Verdal. Søknaden gjelder feriegleder for barneskolebarn, og omfatter tilbud i alle skoleferier og omfatter dessuten tilbudet om annerledes jul. Dette er et tilbud som treffer barn og deres familier, og som gir tilbud om kultur – og fritidsaktiviteter i ferier i løpet av hele året. Søknaden viser til et mangfold av aktiviteter, og søknaden viser til mange samarbeidsparter for å rekruttere og gjennomføre de planlagte aktiviteter.

Søknad 4 (49634) Prioriteres som nummer fem. Søknaden er fra Frivillig Verdal. Søknaden gjelder ferieaktiviteter for ungdom og gjelder vinterferie, sommerferie og høstferie. Søknaden beskriver 5 ulike aktiviteter/turer i ferier – turer som vil være med på å gi mange ferieopplevelser for ungdommene. Man legger opp til et godt samarbeid med forebyggende tiltak, samt skolen inkludert Integrering og mangfold rundt å kartlegge hvem som har behov for tilbudet.

Disse fem søknadene vurderes som gode, og de er alle innenfor den nasjonale tilskuddsordningen. Når det gjelder de tre siste søknadene er vurderingene at disse ikke når opp. Den som er nærmest å nå opp er søknad nummer 7, og den har en vinkel inn imot kultur- og fritidsaktiviteter, men det vurderes slik at en generell matordning ikke treffer innenfor det som ordningen er ment å treffe.

Søknad 7 (50081) Panzer - Mat. I den nasjonale tilskuddsordningen mot barnefattigdom kan det gis tilskudd til tiltak som kan bidra til at barn og ungdom berørt av fattigdomsproblem og deres familier kan delta i kultur- og fritidsaktiviteter, i ferieaktiviteter eller deltagelse på alternative mestringsarenaer. Ungdommens hus kan fylle flere av de funksjonene som tilskuddsordningen skal omfatte. Slik det vurderes så er ikke mattilbud en del av dette. Søknaden prioriteres derfor ikke fra Verdal kommune.

Søknad 6 (50003) Støtte til skolematsamarbeid ved Vuku oppvekstsenter. I den nasjonale tilskuddsordningen mot barnefattigdom kan det gis tilskudd til tiltak som kan bidra til at barn og ungdom berørt av fattigdomsproblem og deres familier kan delta i kultur- og fritidsaktiviteter, i ferieaktiviteter eller deltagelse på alternative mestringsarenaer. Skolemat er viktig og det kan ha en viktig funksjon for å forhindre «drop out», men slik det vurderes kommer dette ikke inn under denne ordningen og blir derfor ikke prioritert fra Verdal kommune.

Søknad 8 (49639) Juleball 2018 omfatter bare en av ungdomsskolene i kommunen, og gjelder alle elevene ved skolen. Høye kostnader ved skoleball er sosialt ekskluderende og er noe som burde ha sterkt fokus. Men det er viktig at alle skolens arrangementer er åpne og tilgjengelige for alle elever. Denne søknaden gjelder bare en av kommunens to ungdomsskoler og er svært generell. Denne søknaden prioriteres derfor ikke fra Verdal kommune.

Endring mandat samarbeidsutvalg for bo og helsetunene i Verdal kommune

Saksbehandler: Anne Kari Haugdal E-post: anne.kari.haugdal@verdal.kommune.no Tlf.: 74048572	Arkivref: 2018/5537 - /

Saksordfører: (Ingen)

Utvalg	Møtedato	Saksnr.
Komité mennesker og livskvalitet	14.02.2018	8/18

Rådmannens forslag til vedtak:

Mandatet for Samarbeidsutvalget på Verdal bo og helsetun endres slik det er forslått:

- Ivareta medvirkning og innflytelse fra brukerne.
- Bidra til god kvalitet på tjenestene for brukerne innenfor institusjonens økonomiske rammer.
- Ta initiativ til, bidra til å få gjennomført velferds- og trivselstiltak for brukerne.
- Fungere som høringsinstans i saker som direkte eller indirekte angår brukerne.
- Være rådgivende organ for ledelsen.

Vedlegg:

- Opprettelse av samarbeidsutvalg kommunestyresak 32/16
<http://www.verdal.kommune.no/Politikk/Kommunestyret-2015-2019/25042016/3216-Samarbeidsutvalg/>
- Oppnevning av medlemmer samarbeidsutvalg ved bo og helsetunene
<http://www.verdal.kommune.no/Politikk/Mennesker-og-livskvalitet-2015-2019/14062017/2517-Samarbeidsutvalg/>

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Ingen

Saksopplysninger:

Samarbeidsutvalget ved Verdal bo og helsetun er i funksjon og har følgende medlemmer:

- Magnus Tiller – Eldrerådet og leder for samarbeidsutvalget
- Grete Sivertsen – Leder pårørendeforeningen VBH
- Marn Storhaug – Ørmelen pensjonistforening
- Merete Trøbakk – Volden Sanitetsforening

- Liv H Røstad – representant arbeidstakerne
- Inger Helmo – avdelingsleder VBH

Ørmelen bo og helsetun har ikke oppnevnt samarbeidsutvalg, pårørende har meddelt at de ikke ønsker samarbeidsutvalg fordi de føler seg ivaretatt med de samarbeidsstrukturene de allerede har.

Samarbeidsutvalget ved Verdal bo og helsetun er arbeider etter følgende mandat:

- Ivareta medvirkning og innflytelse fra brukerne
- Bidra til god kvalitet på tjenestene for brukerne innenfor institusjonens økonomiske rammer
- Ta initiativ til, bidra til å få gjennomført velferds- og trivselstiltak for brukerne og de ansatte
- Fungere som høringsinstans i saker som direkte eller indirekte angår brukerne
- Være rådgivende organ for ledelsen
- Disponere gavemidler som blir gitt til institusjonen

Samarbeidsutvalget ber om å få endret mandatet slik at de ikke har ansvar for kulepunkt 6:

- *Disponere gavemidler som blir gitt til institusjonen*

De ønsker også at kulepunkt 3 endres slik at de kun har ansvar for å *ta initiativ til, bidra til å få gjennomført velferds- og trivselstiltak for brukerne.*

Begrunnelsen er at Verdal bo og helsetun har god praksis med tanke på hvordan gavemidlene disponeres. Dagens praksis er at avdelingslederne disponerer gavemidlene i samsvar med de ønsker som ligger til grunn for gaven. Når det gjelder endring av kulepunkt 3 mener samarbeidsutvalget at ansatte må ivaretas av arbeidsgiver.

Vurdering:

Rådmannen vurderer at det er riktig å imøtekomme Samarbeidsutvalget ved Verdal bo og helsetun sitt initiativ til endring av mandatets kulepunkt 3 og 6. Endringene gir tydelighet på hva Samarbeidsutvalget og kommunen har ansvar for og ikke. Slik forbedring vurderes å være til det gode for brukere og pårørende.

PS 9/18 Andre saker